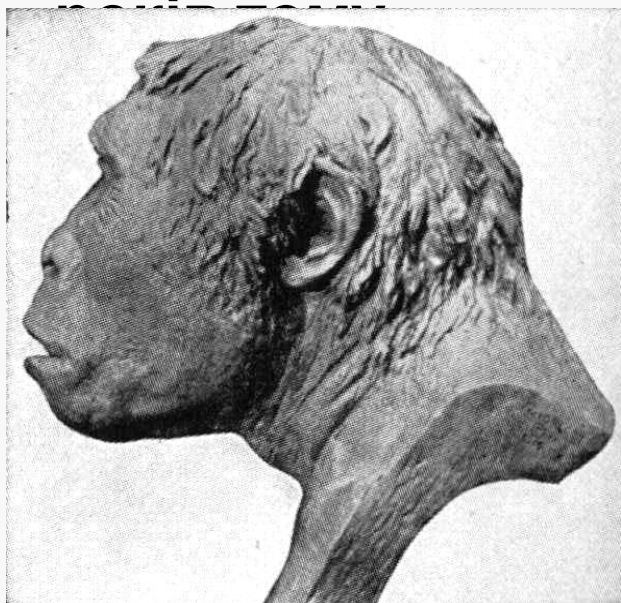

Презентация на тему «Трипольская культура»

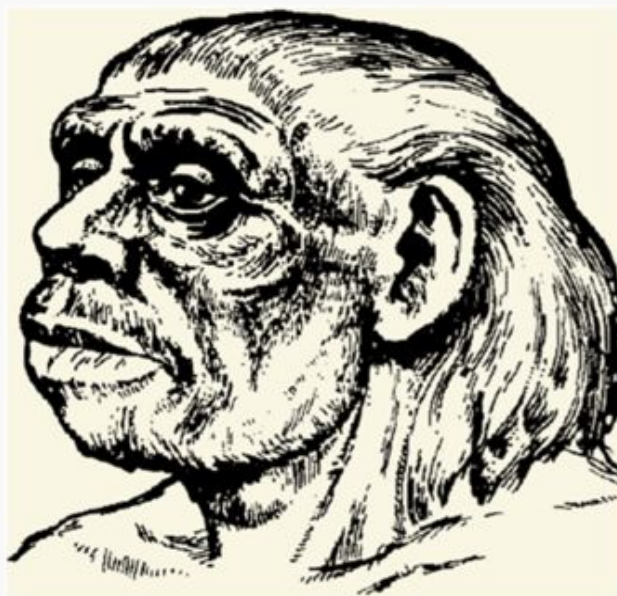
Работу выполнил
Савчук Алексей 10-Б
класс

За висновками вчених найдавніші люди на Землі з'явилися близько 3 млн. років тому, появу ж перших людей на території України дослідники відносять приблизно до **1 млн.**

питекантроп
(архантропи)

неандерталець
(палеоантропи)

кроманьйонець
(неоантропи)

Знання про спосіб життя, знаряддя праці і досягнення первісної людини ми одержуємо з археологічних розкопок.

Археологія – наука, яка вивчає минуле за речовими пам'ятками.

У межах території сучасної України первісне суспільство вчені співвідносять з археологічними періодами, виділеними залежно від матеріалу, з якого переважно виготовляли знаряддя праці.

<u>Кам'яний вік</u>	Палеоліт <i>(давній кам'яний вік)</i>	ранній	<i>1 млн. – 150 тис. рр. тому</i>
		середній	<i>150 – 40 тис. рр. тому</i>
		пізній	<i>40 – 13 тис. рр. тому</i>
	Мезоліт <i>(середній кам'яний вік)</i>		<i>XI – VII тис. до н.е.</i>
Неоліт <i>(новий кам'яний вік)</i>		<i>VII – IV тис. до н.е.</i>	
<u>Мідно-кам'яний вік (енеоліт)</u>			<i>IV – III тис. до н.е.</i>
<u>Бронзовий вік</u>			<i>III – I тис. до н.е.</i>
<u>Залізний вік</u>			<i>I тис. до н.е. – V ст. н.е.</i>

НАЙДАВНІШЕ МИНУЛЕ УКРАЇНИ

 Межа просування льодовика близько 100 тис. років тому

Природа 18 тис. років тому:

 тундра

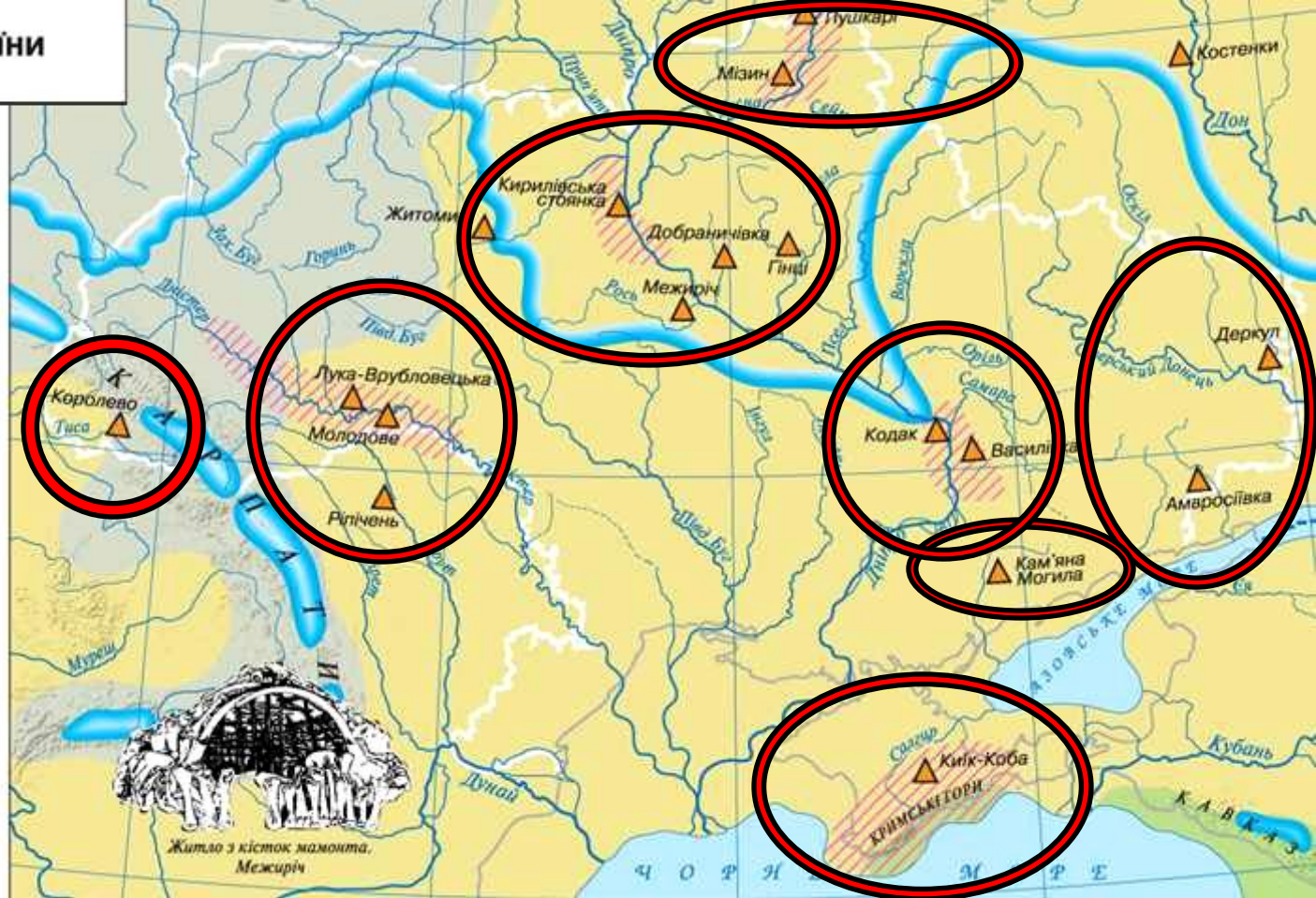
 холодні степи

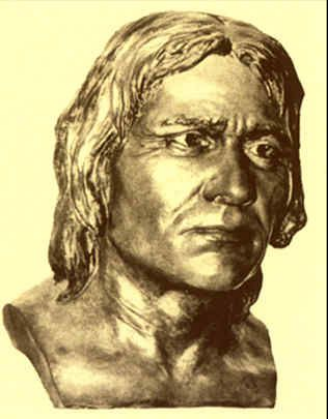
 ліси

 сучасна берегова лінія

 Місця знахідок видатних пам'яток кам'яного віку

 Найбільш заселені райони

Близько 35-40 тис. років тому з'являється кроманьйонець – людина сучасного типу, названа людиною розумною (Homo

У мезоліті льодовик починає танути, формується сучасний клімат і ландшафт

України

стадо

рід

плем'я

неолітич
на
революці

я

Перехід від привласнюючих форм господарювання (збиральництва, полювання, рибальства) до відтворюючих

Поява землеробства і скотарства підштовхнула людей до винайдення першого штучного матеріалу – **кераміки** (випалена глина). З неї виготовляли різноманітний посуд для збереження зерна, молока й приготування страв. Виникли прядіння і ткацтво, з'явився ще один штучний матеріал – **тканина**.

Оскільки назви давніх народів не збереглися, вчені послуговуються умовними, користуючись поняттям **археологічної культури**.

Археологічна культура – це сукупність розташованих на значній території речових пам'яток, які датуються одним відрізком часу і

мають спільні ознаки.

- **буго-дністровська**
- **дунайська**
- **дніпро-донецька**
- **трипільська**
- **середньостогівська**
- а

та

Природа 8 тис. років тому:

- ліси
- лісостепи
- степи

Шляхи проникнення землеробства

Землеробські культури:

- Район розселення племен буго-дністровської культури (друга половина VI – початок IV тис. до н.е.)
- Межа розселення племен дунайської культури (лінійно-стрічкової кераміки) у другій половині V тис. до н.е.
- Межа розселення племен трипільської культури (початок IV – кінець III тис. до н.е.)
- Культури мисливців та рибалок:
- Район розселення племен дніпро-донецької культури (друга половина V – друга половина III тис. до н.е.)

Південна межа просування племен ямково-гребінцевої кераміки (друга половина IV – III тис. до н.е.)

Культури скотарів
Межа розселення племен середньостогівської культури (середина IV – перша половина III тис. до н.е.)

Місця знахідок видатних пам'яток трипільської культури
інших культур

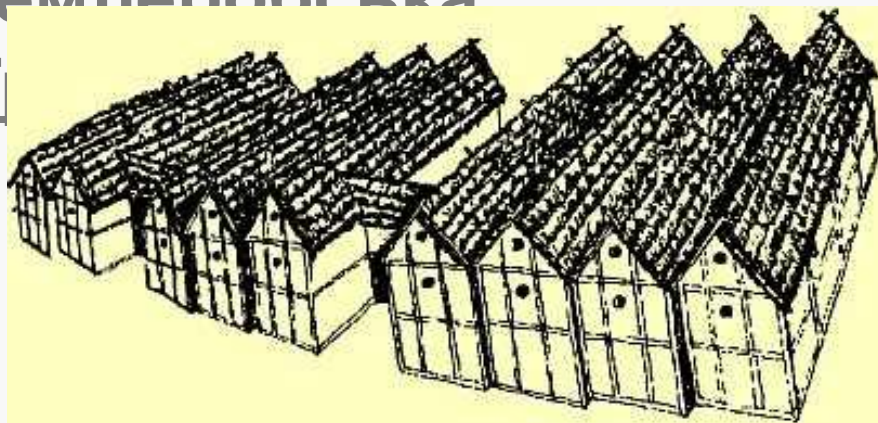

Напрями пореселень племен

Поступово скотарські племена відокремлюються від землеробських і в степових районах України переходять до кочового способу життя, а в межиріччі Бугу і Дністра виникає високорозвинута землеробська

Д

За часів **енеоліту** люди вже почали використовувати перший метал –

Яскравим представником доби енеоліту в Україні є давньоземлеробська **Трипільська культура** (за назвою с. Трипілья на Київщині, де в 1896 р. археолог **Вікентій Хвойка** відкрив і дослідив перше

Нині відомі сотні трипільських поселень у межах України, Молдови та Румунії. У IV – III тис. до н.е. племена “трипільців” займали велику територію від Карпат до Дніпра. Поблизу сіл Доброводи, Майданецьке й Тальянки (Черкаська область) знайдено трипільські протоміста – найбільші на той час в Європі.

Реконструкція зовнішнього вигляду трипільців

Житло та знаряддя трипільців

ПЕЧЕРА "ВЕРТЕБА"
Борщівський р-н, с. Більче-Золоте

Посудина у вигляді упряжки биків.
Трипільська культура (кінець IV тис. до н.
є.)

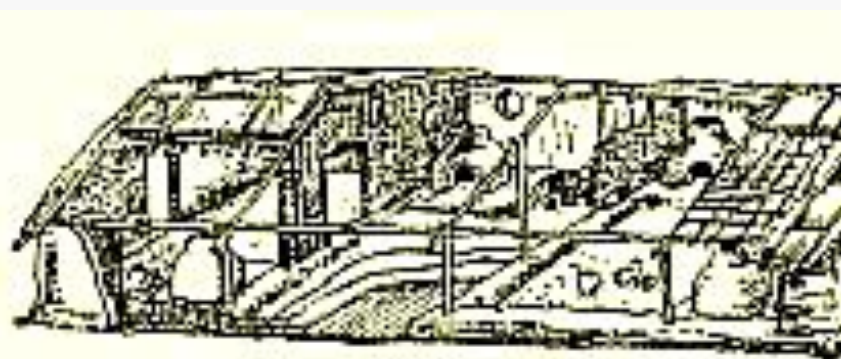

Численні людські фігурки свідчать, що у
Трипільців був поширений культ жінки

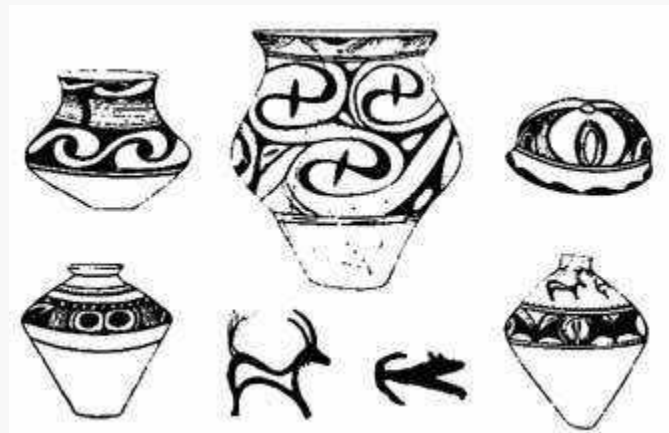
Тотем
з червоної
глини

Панорама трипільського протоміста

Будинки трипільці в

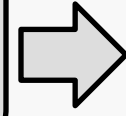

Кам'яний вік остаточно змінюється віком металів наприкінці III тис. до н.е. з початком використання бронзи – першого штучного металу, отриманого людиною внаслідок сплаву міді й олова.

Ще більше зростає роль чоловіків – внаслідок чого матріархат поступово замінюється патріархальною організацією

матріарх
ат

патріарх
т

У степовій смузі України протягом доби бронзи існувало декілька археологічних культур, пов'язаних зі скотарями-

індоєвропейцями

ДОБА БРОНЗИ І РАНЬОГО ЗАЛІЗА на ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ (друга половина III – початок I тис. до н.е.)

- Північні межі розселення племен скотарів доби бронзи:
  - племена ямної культури (XXIII – XVIII ст. до н.е.)
  - племена катакомбної культури (XXII – XVII ст. до н.е.)
  - племена зрубної культури (XIV – VIII ст. до н.е.)
- Південні межі розселення землеробських племен доби бронзи:
  - племена шнурової кераміки (XXIV – XV ст. до н.е.)
  - племена тшинцево-комарівської культури (XV – XI ст. до н.е.)
- Район розселення племен білогородської культури (XI – IX ст. до н.е.)
- Райони розселення племен доби раннього заліза:
  - праслов'янські племена чорноліської культури (IX – VII ст. до н.е.)
  - кіммерійці (X – VII ст. до н.е.)
- Місця знахідок видатних пам'яток
- Переселення скіфів у середині VII ст. до н.е.

В епоху бронзи відбувся *перший суспільний поділ праці* – скотарство відокремилось від землеробства. Починається і *другий* – виділення

Родова община змінюється сусідською, з'являється майнова нерівність.

Трипільські орнаменти

Трипільська кераміка

Причини занепаду цієї культури у другій половині III тис. до н.е. до кінця не з'ясовані, найчастіше мова йде про внутрішню кризу внаслідок зниження врожайності та погіршення кліматичних умов та зовнішню загрозу зі степу з боку войовничих кочовиків.

